

Betænkning afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 23. april 2008

Betænkning

over

Forslag til Økologilov

[af fødevareministeren (Eva Kjer Hansen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget. Fødevareministeren har stillet ændringsforslag nr. 5, og Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 7. februar 2008 og var til 1. behandling den 19. februar 2008. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 8 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og fødevareministeren sendte den 9. januar 2008 dette udkast til udvalget, jf. FLF alm. del – bilag 54. Den 7. februar 2008 sendte fødevareministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til fødevareministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

Et af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af fødevareministeren stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at Danmarks førerposition inden for økologisk salg har udgangspunkt i en stærk forbrugertillid til de økologiske fødevarer og til de regler og den kontrol, der ligger bag den økologiske produktion. Det er afgørende at værne om denne forbrugertillid, hvis den økologiske sektor skal fortsætte sin vækst og levere yderligere fordele for miljøet og dyrevelfærden i Danmark. Derfor er lovforslagets understregning af vigtigheden af hensynet til økologiens troværdighed og til det økologiske forsigtighedsprincip, for så vidt angår godkendelse af midler og praksis i økologisk produktion, en meget positiv tilføjelse til loven.

DF finder det vigtigt at sikre økologiens troværdighed, og ved sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd, der rådgiver ministeren i alle økologisager, skal det sikres, at økologi både udvikles og holdes på sporet. I næsten 20 år har Det Økologiske Fødevareråd været et vigtigt rådgivende organ for Fødevarerministeriet. Rådets medlemskreds er efter ønske fra bl.a. de økologiske foreninger gradvis blevet udvidet, således at nye interesser medtages. Rådet har i dag en bred repræsentation fra Fødevarerministeriet, Miljøministeriet, detailhandelen, landbruget, fødevarerhverv, forbrugere, arbejdstagere og generelle erhvervsinteresser. En tredjedel af repræsentanterne i rådet kommer fra økologiske foreninger.

DF mener, at de økologiske interessers indflydelse er svækket i lovforslaget, i og med at det øvrige landbrug og erhverv er repræsenteret særskilt af flere og flere organisationer og paraplyorganisationer. Det er ikke godt for rådets handlekraft og heller ikke for en målrettet udvikling af økologien i Danmark.

DF ønsker, at Økologisk Landsforening får lov til at fastholde sine 3 repræsentanter, der bredt dækker de interesser, der er samlet i foreningen.

DF synes, at de økologiske producenter skal gå foran på arbejdsmiljøområdet. DF ønsker derfor, at arbejdsmiljø tænkes med, når ministeriet igangsætter eller medfinansierer forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter på det økologiske område.

Et *mindretal* i udvalget (S, SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget anfører, at økologisk fødevarerproduktion er et innovativt væksterhverv og samtidig en produktionsform, der bidrager til en mangfoldighed af samfundsbehov, eksempelvis til

- beskyttelse af grundvand og drikkevand ved at undgå udvaskning af pesticider og næringsstoffer,
- biodiversitet og naturkvalitet,
- effektivt ressourceforbrug,
- dyrevelfærd og
- kvalitets- og teknologiudvikling og værditilvækst i fødevarerproduktionen.

Økologerne har vist en vej til at få ren teknologi udviklet i Danmark og har samtidig vist en farbar vej til grøn vækst og produktion af kvalitetsfødevarer. Lovforslaget skaber nogle gode rammer for den fortsatte vækst i økologi, men undergraver på andre punkter forudsætningerne for, at økologi fortsat kan holdes på sporet og videreudvikles med høj forbrugertillid.

S, SF, RV og EL vil gerne imødekomme den økologiske sektors ønsker om at medtage yderligere udfordringer og formål i formålsparagraffen og om at sikre en sammensætning af ministerens rådgivende organ, Det Økologiske Fødevareråd, der er afbalanceret mellem økologiske og mere generelle interesser. Det er afgørende, at regler for økologisk fødevarerproduktion ikke udvandes i bestræbelserne på at øge produktionen. Troværdigheden i den økologiske produktion er helt central for forbrugernes tillid og dermed for en markedsdrevet vækst i økologien.

S, SF, RV og EL har derfor med ændringsforslaget om at medtage et godt arbejdsmiljø i formålsparagraffen og med bemærkningerne om, at økologi kan indgå som miljøpolitisk redskab, imødekommet den økologiske sektors ønske om yderligere udfordringer.

Den høje forbrugertillid til den økologiske produktion i dag har udgangspunkt i en stærk statslig kontrol, men også i de økologiske producenters principgrundlag og praksis om miljømæssig bæredygtighed, om at understøtte dyrenes naturlige behov og om aktivt at fravælge kemiske stoffer i landbruget og fødevarerforarbejdningen. Det er de økologiske producenter, der har etableret dette

principprogram, frivilligt underkastet sig stramme regler og holdt fast i en praksis, der vækker tillid hos forbrugerne. Det er dette engagement og denne troværdighed, der er grundlaget for såvel økologiens nuværende succes som for de fremtidige muligheder. Derfor skal det organ, som rådgiver ministeren i sager vedrørende økologisk fødevarerproduktion, have et aktivt engagement og en stærk repræsentation fra de økologiske producenter og primære interesser. Det er vigtigt, at Det Økologiske Fødevareråd er sammensat på en måde, der fremmer de ovennævnte områder. Derfor stiller S, SF, RV og EL to ændringsforslag, der giver Det Økologiske Fødevareråd en hensigtsmæssig sammensætning, således at rådet kan medvirke til at opfylde de krav og forventninger, som S, SF, RV og EL med rette kan have til rådet.

S, SF, RV og EL vurderer, at lovforslagets ændring i sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd er skadelig for rådets handlekraft og målrettede arbejde med den økologiske sektors udvikling. Lovforslaget svækker repræsentationen af de økologiske producenter og tilføjer samtidig flere generelle interesser, som kun har økologi som et mindre fokusområde. Argumentationen for denne ændring mangler.

Landdistrikternes Fællesråd er et råd, som er en samling af bl.a. flere landbrugsinteresser, der i forvejen er repræsenteret i rådet. S, SF, RV og EL ønsker imidlertid, at de økologiske interesser og de økologiske erhvervsinteresser fastholdes i Det Økologiske Fødevareråd. Derfor støtter S, SF, RV og EL ændringsforslaget om, at Landdistrikternes Fællesråd udgår af Det Økologiske Fødevareråd.

Detailhandelen er i forvejen repræsenteret i Det Økologiske Fødevareråd, idet detailhandelen er den mest relevante del af Dansk Erhverv. Dansk Erhverv har endvidere ikke vist et stort engagement i fremme af økologisk fødevarerproduktion. Da S, SF, RV og EL som nævnt ønsker, at de økologiske interesser og de økologiske erhvervsinteresser fastholdes i Det Økologiske Fødevareråd, støtter S, SF, RV og EL ligeledes ændringsforslaget om, at Dansk Erhverv udgår af Det Økologiske Fødevareråd.

Dansk Akvakultur vil have en begrænset rolle i forhold til meget af rådets arbejde, men økologisk fiskeproduktion er et vækstområde, og derfor foreslår S, SF, RV og EL, at ministeren udpeger Dansk Akvakultur som særlig sagkyndig i alle sager vedrørende økologisk akvakultur.

Udvikling af økologisk landbrug, forarbejdning og afsætning fremmes ved en bred repræsentation og samspil mellem de økologiske aktører, forbrugere, arbejdstagere og miljøinteresser samt generelle interesser fra fødevarerhvervet og detailhandelen. Rådets nuværende sammensætning tillader og sikrer denne balance – hvor lovforslaget tipper balancen for langt i retning af mere generelle interesser og generelle erhvervsinteresser. Med de stillede ændringsforslag rettes der op på denne problemstilling. S, SF, RV og EL kan derfor støtte lovforslaget med de stillede ændringsforslag.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et mindretal (S, SF, RV og EL):

Til § 2

1) I *nr. 1* indsættes efter ordet »og« ordet: »at«.
[Sikring af økologi som miljøredskab]

2) I *nr. 2* indsættes efter »menneskers sundhed« ordene: », menneskers sikkerhed på arbejdspladsen«.
[Arbejds miljø indgår i lovens formål]

Til § 4

3) I *stk. 3, 3. pkt.*, indsættes efter »Økologisk Landsforening« antallet: »(3)«.
[Opretholdelse af 3 pladser til Økologisk Landsforening i Det Økologiske Fødevareråd]

4) I *stk. 3, 3. pkt.*, ændres »Det Grønne Kontaktudvalg« til: »Danmarks Naturfredningsforening«.
[Ændret sammensætning af Det Økologiske Fødevareråd]

Af *fødevareministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

5) I *stk. 3, 3. pkt.*, udgår », Landdistrikternes Fællesråd, Dansk Erhverv«.
[Ændret sammensætning af Det Økologiske Fødevareråd]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget præciseres det, at loven skal skabe rammer for, at økologisk landbrug kan anvendes som et effektivt miljøpolitisk redskab i forbindelse med større miljøpolitiske aftaler som vandmiljøplaner, pesticidhandlingsplaner m.v.

Til nr. 2

Med ændringsforslaget præciseres det, at menneskers sikkerhed er en del af formålet med loven som et led i at styrke arbejdsmiljøindsatsen på arbejdspladsen. Økologisk fødevarerproduktions fravælgelse af en række kemiske stoffer og intensive produktioner er med til at forbedre arbejdsmiljøet og menneskers sikkerhed på arbejdspladsen. De økologiske producenter ønsker fortsat at arbejde for at være på forkant med udviklingen, hvad angår forebyggelse og sikkerhed på arbejdspladsen samt fravær af kemiske stoffer. Økologerne har tillige det ønske, at de gennem de teknologiske medfinansierede forsknings- udviklings- og innovationsaktiviteter vil være i stand til at fremme såvel arbejdsmiljøet som sammenhold og udvikling af økologien ved at sikre større opbakning fra såvel forbrugere som arbejdsmarkedets parter til den økologiske udvikling.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget får Økologisk Landsforening fortsat 3 pladser i Det Økologiske Fødevareråd.

Til nr. 4

Med ændringsforslaget sikres det, at sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd ikke på en uhensigtsmæssig måde tipper vægten stærkt over på generelle interesser og generelle erhvervsinteresser og væk fra de økologiske interesser og økologiske erhvervsinteresser. Endvidere sikres det, at miljøinteresser repræsenteres mere engageret og direkte, ved at Danmarks Naturfredningsforening får repræsentation frem for Det Grønne Kontaktudvalg.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget udgår Landdistrikternes Fællesråd og Dansk Erhverv af Det Økologiske Fødevareråd, fordi det vurderes, at det ikke er nødvendigt med repræsentation fra Landdistrikternes Fællesråd i Det Økologiske Fødevareråd. Endvidere vil Dansk Erhvervs interesser blive varetaget af repræsentanterne fra den danske detailhandel.

Anders Broholm (V) Tina Nedergaard (V) Henrik Høegh (V) Jens Kirk (V)

Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) fmd. Bent Bøgsted (DF) Christian H. Hansen (DF)

Knud Kristensen (KF) Bjarne Laustsen (S) Ole Vagn Christensen (S) Julie Skovsby (S)

Benny Engelbrecht (S) Kristen Touborg (SF) Karina Lorentzen (SF) Bente Dahl (RV)

Per Clausen (EL)

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Ny Alliance (NY)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	2
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 73

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og notat til Økologilov, fra fødevareministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
3	1. udkast til betænkning
4	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
5	2. udkast til betænkning
6	3. udkast til betænkning
7	4. udkast til betænkning
8	Ændringsforslag fra fødevareministeren
9	5. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 73

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvilke hindringer der vil være for nationalt at indføre strengere krav til arbejdsmiljø i økologisk jordbrugsproduktion, og ministerens svar herpå
2	Spm. om udbygning af bemærkningerne til lovforslagets formålsparagraf, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om at udvide lovens anvendelsesområde, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om udvidelse af Det Økologiske Råd med en række interesseorganisationer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om vægtningen mellem de generelle organisationer og de særlige økologiske organisationer, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om tilføjelse til lovens § 2, stk. 2, nr. 2, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om Det Økologiske Fødevareråd kunne inddrage Dansk Akvakultur som særlig sagkyndig vedrørende økologisk fisk, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm., om Danmarks Naturfredningsforening ikke sikrer en bedre repræsentation af miljøinteresser frem for Det Grønne Kontaktudvalg, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, hvorefter Dansk Erhverv og Landdistrikternes Fællesråd udgår af Det Økologiske Fødevareråd, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

- 12 Spm. om ministerens hensigt med sammensætningen af det Økologiske Fødevareråd herunder pladser til Økologisk Landsforening, til fødevareministeren, og ministerens svar herpå

Et af udvalgets spørgsmål og fødevareministerens svar herpå

Spørgsmålet og svaret er optrykt efter ønske fra DF.

Spørgsmål 12:

Vil ministeren redegøre for sin hensigt med hensyn til sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd herunder pladser til Økologisk Landsforening?

Svar:

Det Økologiske Fødevareråds opgave er ifølge lovforslaget at fremme, følge og vurdere udviklingsmulighederne for den danske økologisektor samt at rådgive ministeren i spørgsmål om økologi.

Forslaget til rådets sammensætning afspejler udviklingen i økologien. Økologien har oplevet en stærk vækst i omsætning og produktion, og er blevet et interesseområde som mange organisationer og brancher arbejder med.

Hensigten med hensyn til sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd er at sikre en god repræsentativ dækning af interessenter i hele den danske økologisektor til gavn for den fortsatte udvikling af sektoren.

Der er meget interessante udviklingsmuligheder i opdræt af økologiske fisk. Brancheforeningen Dansk Akvakultur arbejder målrettet for at udvide produktionen på området. Derfor er der med lovforslaget lagt op til, at Dansk Akvakultur bliver fast medlem af Det Økologiske Fødevareråd.

Det Grønne Kontaktudvalg er et bredt sammensat samarbejdsorgan, hvor bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er repræsenteret. Herudover er adskillige andre natur- og miljøorganisationer medlemmer af Det Grønne Kontaktudvalg. På den baggrund finder jeg, at Det Grønne Kontaktudvalg sikrer den bredeste og dermed bedste repræsentation af natur- og miljøinteresser i forbindelse med sammensætningen af Det Økologiske Fødevareråd.

Endelig vil jeg gerne understrege, at udvidelsen af Det Økologiske Fødevareråd med Dansk Akvakultur og Det Grønne Kontaktudvalg ikke medfører, at de eksisterende medlemmer får færre pladser i rådet. Økologisk Landsforening vil fortsat have 3 pladser i rådet.

Jeg skal derudover henvise til det af mig stillede ændringsforslag til lovforslaget.